

АДВОКАТИ ОЦЕНЯВАТ СЪДИИ – МИСИЯТА ВЪЗМОЖНА

*Любен Хагжииванов**

В днешните реалности на безпрецедентен спад в общественото доверие в способността на българските съдии да отстояват върховенството на закона реших, че е уместно да направя достояние на широката публика един успешен проект „Адвокати оценяват съдии“, реализиран в Окръжния съд – Смолян. Проектът бе част от подпомагания от Програмата за развитие на съдебната система План за подобряване на работата на съда и бе осъществен през месец ноември 2011 година. Резултатите от проекта са достъпни на интернет-страниците на съда и програмата.

Първоначалната идея за проекта произхожда от собствения ми опит в оценяването на федералния съдия Сидни Брукс от Съда по несъстоятелност на щата Колорадо. Почитаемият съдия Брукс, при все че е назначен от президента на Съединените щати пожизнено и по закон не подлежи на задължителни атестации, доброволно и по свой почин пожела чрез анонимна анкета над 500 адвокати, които са се явявали пред него в продължение поне на една година, да оценят качествата му – съдийски темперамент, безпристрастност, учтивост към страните и техните представители, познаване на материалния и процесуалния закон, способности по управление на делата и взаимоотношения със съдебните служители. Бях студент на съдебния му администратор в Юридическия факултет на Университета в Денвър, Колорадо, затова и като външен наблюдател обобщих резултатите от анкетата. Те са достъпни на адрес www.cob.uscourts.gov/brooks/judicialsuevey.htm. Впоследствие в личен разговор съдия Брукс изрази удовлетворението си от получените резултати като инструмент за професионално усъвършенстване.

Независимо от различията в правните системи и манталитета на практикуващите юристи, реших, че в крайна сметка приликите са повече от различията, и предложих на колегите си в съдебния окръг Смолян да проведем такъв експеримент. Разбира се, адвокатите от адвокатската колегия в града по-ентузиасирано от съдиите участваха в проекта. Поставихме кутии с анкетни листове в адвокатската стая, както и два плика, в които да се слагат попълнените анкети. В рамките на определения месечен срок се получи статистически представителни отговори на поставените в анкетата въпроси за всички съдии, които бяха дали съгласието си да бъдат оценявани. Някои съдии се съгласиха резултатите за тях да бъдат огласени публично, други запа-

* Председател на Окръжния съд – Смолян.

зиха резултатите за себе си, но като цяло инициативата бе приета много добре от професионалните среди и обществеността.

Няма пречка този ефективен инструмент да се използва и от атестационните комисии при оценяване на качествата на съдиите, тъй като е надежден, достоверен и статистически коректен.